N°. 1848. N°. 49.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is *f* 5 in de drie maanden.

ZATURDAG 26 FEBRUARI.

De prijs der Advertentiën is, van [illegible] regels, *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Advertentiën voor de Courant van den eigen dag moeten bezorgd worden des morgens vóór negen ure. Alle Advertentiën ná negen ure inkomende blijven liggen tot het volgend nommer.

Wat is er van die aan den hertog VAN AREMBERG *verkochte domeinen?*

Sints geruimen tijd reeds, rigt het te 's Gravenhage uitkomend blad *Le Courrier Batave* (*Asmodée*) aan de regering een zeer ernstig verwijt, betrekkelijk nationale domeinen welke, bij onderhandsche acte, in de residentie verleden, aan den hertog VAN AREMBERG zouden zijn verkocht, tot veel geringeren prijs dan die, welken in 1846, landen naast die domeinen gelegen, in openbare veiling zouden hebben gegolden.

Alle bijzonderheden aangaande zoodanigen verkoop, zijn ons onbekend. Wij kunnen niet eenmaal bevestigen of de regering zich al dan niet heeft veroorloofd staatsdomeinen *onder 's hands* te verkoopen. Ware zulks geschied, wij zouden het als hoogst ongrondwettig beschouwen.

[illegible] wonderen dat de regering eene zoodanige te-last-legging met stilzwijgen laat voorbijgaan.

Wel pogen zich sommigen van de zaak af te maken door schouder ophalend te zeggen, dat die domeinen-historie een vervolg is op de historie van *Poyouka* (de Wildeman in het Haagsche bosch), doch, ons dunkt, dat beweringen van dergelijken aard, ernstiger opmerking verdienen.

Welke ongepastheden zich het bedoelde blad ook moge hebben veroorloofd, het is niet te onderstellen van eenen redacteur, wien het althans zeker aan geen vernuft ontbreekt, dat hij de door hem vermelde feiten als eene grap beschouwde.

Daar, waar het — om de zachtste uitdrukking te bezigen — eene verregaande verwaarloozing van 's lands belangen gelden zou — kan en mag geene spotternij beoogd zijn.

Wij achten ons dus verpligt, de zaak als ernst op te nemen; wij gelooven dat de organen der publieke opinie eene bewering van zoo gewigtigen aard niet langer met stilzwijgen behooren voorbij te gaan, al komt dezelve ook van den schrijver van *Poyouka*; en wij vragen diensvolgens, namens het publiek, aan de regering:

Wat is er van die, naar beweerd wordt, aan den hertog VAN AREMBERG verkochte domeinen?

Buitenlandsche berigten.

ITALIË.

Rome, 13 *febr.* De *Gazetta di Roma* meldt het aftreden van drie geestelijke ministers (*Roberti*, *Rusconi*, *Savelli*) en het seculariseren van de drie gewigtigste ministeriën van den Kerkelijken Staat. Deze zijn: het ministerie van Justitie, het ministerie van Politie en dat van Koophandel en Openbare Werken. De advokaat *Sturbinetti* is tot minister van Justitie benoemd; graaf *Pasolini*, lid der consulta voor Ravenna, heeft de portefeuille van Koophandel ontvangen, en don *Michele Gaetani*, prins van [illegible], is benoemd tot minister van Politie. Het ministerie van Oorlog was, zoo als men weet, reeds geseculariseerd. Prins *Gabriëlli* is minister van Oorlog. Zoo zijn er dan nu vier wereldlijke ministers in den Raad. De geestelijke leden van het ministerie zijn: de President en Secretaris van Staat voor de Buitenlandsche Zaken, kardinaal *Bofondi*; de *Camerlengo*, kardinaal *Riario Sforza*; de minister van Finantiën, monsignor *Morichini* en de minister van het Openbaar Onderwijs, kardinaal *Mezzofanti*.

Napels, 8 *febr.* Er is niets waar van de protesten van Rusland, Frankrijk en Oostenrijk. De Oostenrijksche gezant alleen heeft eenige *mondelinge* bezwaren ingebragt. Bij een gesprek dat de koning met lord *Minto* over [illegible] van internationaal regt had, zeide Z. M.: »Ik ben een constitutioneel »vorst, en mag, gelijk gij weet, bij dergelijke vra»gen niets buiten mijne ministers om doen." (Hoe snel kunnen toch sommige menschen van overtuiging veranderen! en hoe zwaar wegen *zekere* argumenten bij *zekere* personen!)

DUITSCHLAND.

Jena, 18 *febr.* Professor *Arnst* en de veearts *Falke* hebben hier eene proef van de werking der chloroforme op eenen hond genomen. Nadat het dier ½ drachma er van, op katoenen watten gedruppeld, voor de neusgaten gehouden waren, bevond het zich in eenen genoegzamen staat van ongevoeligheid, om bij eene pijnlijke chirurgicale operatie geheel onverschillig te blijven; na verloop van 4 minuten scheen de bewustheid te willen terugkeeren, waarop men nogmaals een drachma toediende, en eindelijk vijf minuten later nog eenmaal een half wigtje. Hierop echter scheen de bewusteloosheid overgegaan te wezen, en bij nader onderzoek bleek het, dat het dier werkelijk dood was. Dit bewijst alzoo, dat de chloroforme geene minder voorzigtige behandeling dan het zwavel-ether vereischt.

Berlijn, 22 *febr.* Uit Silezië wordt gemeld, dat er aldaar op nieuw vele speculanten zijn, die hunne winst in het verbrokkelen der landeigendommen zoeken; een ongelukkig iets, waardoor de armoede al wederom wordt vermeerderd; want veelal gaan die verbrokkelde perceelen bij den verkoop tot eenen te hoogen prijs, dan dat zij later de renten zouden kunnen goed maken, waardoor de koopers, die zich gevleid hadden, uit de opbrengst in het onderhoud van hun gezin te zullen kunnen voorzien, in schulden geraken en in ellende verzinken; het ware alzoo te wenschen, dat het gouvernement maatregelen hiertegen mogt verordenen. In Opper-Silezië gebeurt juist het tegenovergestelde, daar wordt de armoede vermeerderd, doordien de rijken hunne bezittingen in het overdrevene uitbreiden en alle kleinere aan hunne goederen grenzende eigendommen aankoopen, waaruit de verkoopers, door den goeden prijs dien zij maken, welligt voor het oogenblik voordeel trekken, doch waarin zij op den duur hun ongeluk vinden, daar die koopprijzen hun meestal door de vingers druipen en zij zich alsdan van alles beroofd bevinden, zoodat ook in Silezië even als elders, de beide te ver gedreven uitersten tot dezelfde ongelukkige uitkomsten leiden.

FRANKRIJK.

Parijs, 24 *febr.* De tegenwoordige breuk is van veel meer belang dan al wat sints 1832, sints de julidagen plaats heeft gegrepen. Wij hebben eenen nieuwen weg ingeslagen. De *dynastieke* oppositie, welke de heer *Odilon-Barrot*, na de republikeinsche oploopen van juli oprigtte die de regering medehielp den zege over de republikeinen te behalen, en die vervolgens na de volledige overwinning op dezen, in de dagen van april 1835, nu eens met, dan weder zonder *Thiers* en *Guizot*, tegen het *systeem* der regering streed, schijnt ons thans het einde van de reis bereikt te hebben en met volle zeilen eenen nieuwen koers te volgen. In de vergadering van gisteren van de leden der oppositie, bij welke meer dan honderd afgevaardigden tegenwoordig waren, is besloten, dat zij allen gezamenlijk het maal zouden bijwonen, en tevens dat geen van hen, wanneer het lot hem aanwees, aan de deputatie tot overbrenging van het adres aan den koning zou deelnemen. Dit laatste besluit is — *antidynastiek*. Men bedriege zich ten dezen opzigte niet; de heer *Guizot* heeft de inzigten van het kabinet in den mond des konings gelegd, en dit inzigt was eene *persoonlijke* oorlogsverklaring, eene soort van brief van uitdaging, die honderd afgevaardigden, »blinde en hartstogtelijke *vijanden*" noemde. Deze honderd afgevaardigden der oppositie hebben gisteren den handschoen opgenomen. Wij zijn stellig overtuigd dat men den eersten stap gedaan heeft tot eene groote en langdurige reeks van gevechten die ten slotte tot eene beslissende gebeurtenis moeten leiden, hetzij dan — gelijk wij gelooven, — tot de volkomen nederlaag van het *systeem*, (of hoe men het noemen wil,) hetzij tot eene totale vernietiging der oppositie in en buiten de Kamer. Iedereen heeft een voorgevoel van een naderend gevaar; in de gezellige kringen uit het zich ten duidelijkste; de maatregelen der regering kondigen het nog duidelijker aan. Gisteren ware alle regimenten van de bezetting geconsigneerd, en voorzien met eetwaren voor zes dagen. Verscheidene regimenten rukken naar Parijs op. Men heeft in Parijs zelve de officieren der nationale garde afgevraagd, of de regering in geval van nood op onderscheidene legioenen zou kunnen rekenen, en men weet, dat het antwoord hoogst twijfelachtig uitviel. Misschien *dreigt* de regering met al deze maatregelen van voorzorg slechts, om volk en oppositie af te schrikken. Maar zij krijgt eene andere uitkomst, namelijk, dat zij iedereen tegen zich inneemt.

Parijs, 25 *febr.* De toestand van zaken is sedert gisteren geheel en al veranderd: de regering heeft het besluit genomen en verkondigd zich met militaire magt tegen het hervormingsmaal te verzetten, en de oppositie heeft even stellig verklaard, dat zij het ondanks die aankondiging zou houden.

Morgen, zegt men, zal een geheel regiment de toegangen tot de Kamer bezet houden en niemand zonder kaartje doorlaten. Evenzoo zal het lokaal waar het maal gehouden moet worden door troepen bezet zijn. Het blad *la Patrie* [illegible] te rekenen van heden [illegible] over de [illegible] in en om [illegible]

hoofdstad (*intra et extra muros*) aan den maarschalk *Bugeaud* is opgedragen, een legerhoofd dat bij zoo vele gelegenheden bewijzen van verkleefdheid aan de dynastie en van militaire bekwaamheid gegeven heeft, maar wiens naam ook tevens onder de bevolking pijnlijke herinneringen wekt. De troepen mogen nog altijd hunne kazernen niet verlaten. Van den anderen kant zijn vele nationale garden ook uit andere departementen naar Parijs zaamgevloeid; men ziet ze overal op de openbare wandelplaatsen gekleed in hunne uniform. Een bevel van den kommandant der nationale gade van Parijs, verbiedt de nationale garde der hoofdstad bijeen te komen. Het ministerie vergadert gedurig, en de leden der Kamer worden tot deze zamenkomsten geroepen. Bij den heer *Molé* is heden ochtend mede eene vereeniging van leden der beide Kamers geweest. De onrust is ten top en hetgeen men van de vreemdelingen verwacht heeft, gebeurt werkelijk; zij verlaten in menigte de stad. Een bewijs hiervan vindt men reeds in het rijzen van den prijs der gouden speciën; sedert de laatste dagen is hij drie franken hooger geworden.

Tot op dit oogenblik bedraagt het getal der afgevaardigden, die de uitnoodiging tot het maal hebben aangenomen, 79. De oppositie-bladen behelzen de naamlijsten. Op die lijsten vindt men de namen der heeren *Thiers*, *Dufaure*, *Billault*, *Tocqueville* en eenige andere voorname mannen van het linker centrum niet; maar het is mogelijk, dat zij nog inschrijven. De leden, welke zulks reeds gedaan hebben, hebben dit gedaan bij eenen brief, die publiek gemaakt is en waarin zij zeggen, dat zij »het maal als een middel beschouwen, om het constitutionele regt van zamenkomst zonder voorafgegaan verlof tegen de pretentiën van het willekeurig gezag te handhaven en het definitief vast te stellen."

Onder de in menigte rondloopende geruchten is er een, volgens hetwelk de ministers voornemens waren, na het afdoen der zaak van het maal, hunne posten neder te leggen. Ook werd er van ontbinding der Kamer en algemeene verkiezingen gesproken.

De prefect van politie heeft eene proclamatie aan de inwoners van Parijs afgekondigd, waarbij zij tot rust en orde vermaand worden. — Ook is er eene dagorde van den staf der nationale garde uitgegaan, bij welken aan de leden der burgerwacht wordt aanbevolen, het vertrouwen dat de regering in hen stelt niet te logenstraffen. — De prefect van politie heeft, behalve gezegde proclamatie, nog twee ordonnantiën uitgevaardigd, eene waarbij het aangekondigde feestmaal verboden wordt en eene andere tegen de zamenrottingen.

De afgevaardigden der oppositie hebben hierop verklaard dat zij, van het houden van het reformistisch feestmaal afzagen, doch dat zij nu eene acte van beschuldiging tegen het ministerie bij de Kamer zouden inbrengen. Deze acte van beschuldiging is onderteekend door de heeren: *Odilon-Barrot*, *Duvergier de Hauranne*, generaal *Thiard*, *Dupont* (de l'Eure), *Isambert*, *Léon de Malleville*, *Garnier-Pagès*, *Chambolle*, *Bethmont*, *Lherbette*, *Pagès*, (de l'Ariège), *Baroche*, *Havin*, *Léon Faucher*, *Ferdinand de Lasteyrie*, *de Courtais*, *Bordonnus-Saint-Albin*, *Crémieux*, *Gaultier de Rumilly*, *Rimbault*, *Boissel*, *Beaumont* (de la Somme), *Lesseps*, *Mauguin*, *Creton*, *Abbatucci*, *Luneau*, *Baron*, *Georges Lafayette*, *Marie*, *Carnot*, *Bureaux de Puzy*, *Dussolier*, *Mathieu* (Saône et Loire) *Drouyn de l'Huys*, *d'Aragon*, *de Cambacérès*, *Maichain*, *Lefort Gonssolin*, *Tessié de la Motte*, *Demarçay*, *Berger*, *Bonnin*, *de Jouvencel*, *Larabit*, *Vavin*, *Garnon*, *Maurat-Ballange* en *Taillandier*, en nog 1 of 2.

»Wij stellen voor het ministerie in staat van beschuldiging te stellen op de volgende punten:

»1o. van Frankrijk's eer en belangen naar buiten verraden te hebben;

»2o. van de beginselen der constitutie vervalscht te hebben, de waarborgen der vrijheid verkracht te hebben en aanslagen tegen de regten der burgers gesmeed te hebben;

»3o. van, door een geregeld stelsel van omkooping, getracht te hebben gronden van parlementaire regering voor de vrije uitdrukking der publieke meening in de plaats te stellen en op die wijze den regeringsvorm bij vertegenwoordiging te gronde te doen gaan;

»4o. van, in een ministerieel belang, posten en bedieningen en attributen en eigenschappen van het openbaar gezag te hebben veil geboden;

»5o. van, met hetzelfde inzigt, de financiën van den staat bezwaard te hebben en alzoo de magt en het aanzien der natie te hebben in de waagschaal gesteld;

»6o. van, aan de burgers geweldadig een regt te hebben ontroofd, dat in het wezen ligt van alle vrije constitutiën en waarvan de uitoefening hun was gewaarborgd door het charter, de wetten en de antecedenten;

»7o. Van, eindelijk, door eene notoir contra-revolutionnaire politiek, al wat de natie door twee revolutiën verkregen had op het spel te hebben gezet en het land in opschudding te hebben gebragt."

Deze akte van beschuldiging is op het bureau van de Kamer der Afgevaardigden nedergelegd.

Er hebben den 22sten oproerige bewegingen te Parijs plaats gehad. De toegangen tot de Kamer der Gedeputeerden zijn door eene sterke militaire magt bezet. Meer dan tweehonderd in-hechtenis-nemingen hebben plaats gehad.

De winkels zijn gesloten.

Er hebben zich zamenscholingen gevormd voor het hôtel van buitenlandsche zaken die den kreet hebben aangeheven van: *Leve de hervorming! Weg met Guizot!*

Een escadron dragonders dat post kwam vatten rondom het reeds sterk bezette hôtel *Guizot* heeft door eene plotselinge zwenking eenige personen onder den voet gereden, die daarop bij eenen apotheker zijn ingebragt.

De geheele bevolking is op de been; evenwel blijft de menigte over het geheel rustig. Op sommige plaatsen, zooals voor het hôtel *des Capucines* is het geheele trottoir door troepen bezet, zoodat de voorbijgangers het midden der straat moeten houden.

Op het plein *de la Concorde* is men handgemeen geraakt. De municipale garde heeft aan den ingang der *Champs-Elysées* eenige charges op het volk moeten doen. Ook op het plein *de la Madeleine* is het volk gechargeerd. De reeds vrij talrijke gekwetsten, worden in een gebouw, in de *rue St. Honoré* ingebragt, dat voorloopig als hospitaal is ingerigt.

De troepen hebben nog geen gebruik gemaakt van het geweervuur, doch alleen van de sabels. Het volk werpt hen met steenen.

Alle de ambtenaren aan de ministeriën zijn in de ministeriële hôtels geconsigneerd.

Het volk heeft het magazijn van den heer *Lepage*, zwaardveger van Z. M. den koning, geplunderd.

De *rue St. Honoré* is op verschillende punten door omvergeworpen rijtuigen gebarricadeerd. Een regiment dragonders dat post gevat op de markt *St. Honoré* en in de *rue Neuve des Petits-Champs*, chargeert het volk met de sabel in de vuist. De geheele stad is in opschudding. Vooral is de gisting groot in de voorsteden.

De werklieden zijn druk bezig de toebereidselen voor het reformistisch maal uit den weg te ruimen.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 24 *febr.* Er worden van tijd tot tijd berigten uit brieven van Paramaribo omtrent de kolonisatie aan de Saramacca in de dagbladen medegedeeld zonder dat men weet, of de berigtgevers den stand van zaken aldaar in persoon hebben opgenomen, terwijl en weinig gemeenschap tusschen Paramaribo en Post-Groningen bestaat. Hoezeer ook deze kolonisatie in het algemeen in Suriname bijval vindt, ontbreekt het echter niet aan lieden, die haar in betrekking tot de emancipatie der negers met een meer wantrouwend oog gadeslaan, naarmate zij in inwendige kracht toeneemt, en, zoo als thans het geval is, meer en meer het bewijs levert, dat zij uit en door zich zelve bestaan kan. Er zijn er ook, die de ontbinding der kolonisatie wenschen, om de krachtvolle en ijverige bevolking van Groningen op hunne plantaadjes te lokken, of wel, die haar in de nabijheid der stad wenschen geplaatst te zien, om daarbij het een of ander lucratief postje te bekomen; maar de stad is bovendien volgepropt van vadsige betweters, die nooit eenige proeve met tropischen landbouw genomen hebben, en dus gaarne den landbouw op Groningen bedillen, dien zij persoonlijk niet beschouwd hebben. Deze lieden stemmen de publieke denkwijze, en van daar scheve en averegtsche beoordeelingen, die ter goeder trouw in particuliere brieven overgenomen worden.

Wij verheugen ons daarom, in staat gesteld te zijn eenige berigten omtrent de kolonisatie mede te deelen, voor wier juistheid en onpartijdigheid wij durven instaan, als afkomstig van een achtenswaardig ingezeten der oude kolonie, die erkent vroeger aan de mogelijkheid, dat de Europeanen met behoud van hunne gezondheid voortdurenden veldarbeid konden verrigten, getwijfeld te hebben. Deze heer heeft de kolonisatie in al hare bijzonderheden naauwkeurig opgenomen, en verschillende kolonisten in hunne woningen bezocht. »Van punt tot punt in »de nieuwe nederzetting voortgaande, werd bij hem »al meer en meer stof tot eene zeer aangename »overtuiging verkregen." — »Als resultaat," zegt hij »van een naauwgezet onderzoek met onpartijdige »oogen gedaan, mag met alle gerustheid worden »opgegeven:

1o. Dat de kolonisten in het algemeen, met hunne kinderen eene voorbeeldige gezondheid genoten, kennelijk door eene frissche kleur.

2o. Dat in de huizen der meesten zindelijkheid heerschte met de duidelijkste sporen, dat zij zich al meer en meer op het terrein te huis gevoelen, of, zoo als men zeggen zoude, gezeteld raken.

3o. Dat bij *allen*, welke *zich door goed gedrag, door overleg en werkzaamheid kenmerken*, bij ruimte van voedings-middelen, eene opgeruimde stemming heerschte, terwijl *de uitzonderingen* veilig *onder de liederlijke of luije voorwerpen* kunnen worden gerangschikt.

4o. Dat, niettegenstaande het ergste tijdperk van het droog saizoen, de gezaaide akkers de bewijzen opleverden van goede bewerking, ter gereedmaking van nieuwe aanplantingen, hoezeer verschillende aardvruchten, boonen of Turksch koren, nog hier en daar in de gronden aanwezig waren, terwijl bij eenigen der kolonisten ook vrij gunstig geslaagde aanplantingen van den nopal werden waargenomen.

5o. Dat het hoornvee bij de kolonisten er over het geheel heel goed uitzag en met zorg door hen werd behandeld terwijl de stalvoedering of plaatsing bij huis, gelegenheid geeft om de mestof tot voordeel aan te wenden;

6o. Dat hier en daar aanmerkelijke stukken bosch *door de kolonisten zelven* geveld waren, met het voornemen, om hunne aanplantingen in het daartoe bekwaam saizoen uit te breiden, en

7o. dat de kinderen der kolonisten, met den blos der gezondheid op de gezigten, in het net kerkgebouw, zijnde een zeer gezond locaal, op eene doelmatige wijze werden onderwezen en, naar gelang der jaren, zeer aardige blijken van gemaakte vorderingen gaven.

Onder de kolonisten, welke zich door een goed gedrag en door werkzaamheid kenmerken, mogen worden genoemd:

1. *A. C. Hummes.*
2. *J. van Oosterom.*
3. Wed. *Veldkamp.*
4. *B. Barkmeijer.*
5. *H. Willikhuizen* ook gezegd *van Ravenswaay.*
6. *A. van Ravenswaay.*
7. *S. van Ravenswaay.*
8. *L. van Welij* (ijverig met veel overleg.)
9. *J. G. Ravenberg.*
10. *P. van den Eng.*
11. Wed *van Haay.*
12. *J. van Baay.*
13. Wed. *Roode* (op het punt van te hertrouwen met *H. Ernst*).
14. *F. Leijdrog* (kleedermaker tevens.)
15. *H. van Reijen* (juni getrouwd.)
16. *G. van Dijk.*
17. *E. Quint* (tabaksplanter.)
18. *H. van Ravenswaay* } jong gehuwd, belo-
19. *A. de Kok* } ven wat.

Sommige kolonisten waren tijdens het bezoek van den berigtgever afwezig, en verdienen misschien ook loffelijke vermelding, men meende dit hierbij te moeten voegen, ten einde niemand onregt aan te doen.

»Bij een algemeen onpartijdig overzigt," meldt hij verder, »is de toestand der kolonisten en der kolonisatie *gunstig voor het oogenblik en bemoedigend voor de toekomst.* Op Groningen heb ik zij over-

[...]inigd, dat de meeste kolonisten fiks met schop en spade, zelfs gedurende de hitte van den dag arbeiden en bosch durven vellen, zoo goed als men het van lieden van het land zoude kunnen verwachten; *ubi rerum testimonia adsunt, non opus est verbis.*"

Er bleef echter nog veel te doen over; de ijverige kolonisten konden ruimschoots in hun onderhoud voorzien, maar hun ontbraken de handen om een grooter terrein in cultuur te brengen, de vrijgezellen zijn meest allen gehuwd, en daardoor ontbreken aan de boeren een benoodigd aantal knechts en meiden. De kostgronden op Voorzorg, welke zulke heerlijke bananen opgeleverd hadden en nog opleverden, konden bij de zorg, die de boeren aan hunne eigene gronden besteden moesten, moeijelijk onderhouden worden, zoo als het behoorde. Daarom achtte men het noodig, dat aan de ijverigsten onder de kolonisten, door het verleenen van voorschotten, de middelen verstrekt werden, om de cultuur meer in het groot voort te zetten. De boeren werkten [illegible] thans zonder meiden en knechts.

Wij verblijden ons tevens te kunnen berigten, dat de bestuurder *van den Brandhoff* met zijn huisgezin de beste gezondheid geniet; de waardige man ging steeds voort om met bedaard overleg de zaken te besturen, en kon zich aanvankelijk in vele schoone vruchten van zijne grootsche en moeijelijke onderneming verheugen; men moet het gelukkig achten, dat hij niet al de onbekookte plannen van landbouw opvolgde die hem aan de hand gedaan worden; orde en netheid heerschte in de kolonisatie, de wegen en trensen werden goed onderhouden.

Geheel hiermede overeenstemmende zijn ook de berigten, uit andere bronnen tot ons gekomen. Gebrek heerschte bij geen der kolonisten; zij leefden van hun eigen verbouw. In de maand november 1847 waren reeds in dat jaar 12 en van den aanvang der vestiging 26 huwelijken gesloten. De kinderen in de nieuwe kolonie geboren zagen er alle frisch en gezond uit. Tot op dat tijdstip was er in het gansche jaar geen enkel sterfgeval voorgevallen.

De kolonist *Pelgrim* uit Markelo in Overijssel, welke voor eigene rekening naar Suriname verhuisd was, was in october met zijne vrouw en dochtertje [illegible] tig zoontje op de heenreis verloren.

Men hoopte, dat zijn voorbeeld door vele andere zijner landgenooten gevolgd wierd; ieder, die werken wilde, kon bij zijne aankomst dadelijk werk vinden, en het werk beloont er den vlijtigen mensch zoo goed als in Noord-Amerika. Van alle landbouwende huisgezinnen zijn er slechts 4 met 2 personen boven de 16 jaren, en alzoo voor den landbouw geschikt. Met de cultuur ging het naar wensch; behalve de bananen, wilden ook de patatters, maïs, arrowroot, cassave, enz. zeer goed voort. Slechts enkele nopal-aanplantingen stonden vrij goed.

Er was een aanvang gemaakt met een groot plein op post Groningen met katoen-heesters te beplanten, en wel van den katoen met de roode bloem. Van de olijfboomen had men door afleggers reeds nieuwe boompjes weten te verkrijgen.

De runderen en kalveren werden thans bij huis in omheiningen gehouden, en zagen er uitmuntend uit. Zij waren van het Canarische ras. De varkenteelt nam toe. De bestuurder was er op bedacht om eene partij edele houtsoorten naar het moederland te zenden; men had reeds betrekkingen met de boven-Saramacca-negers aangeknoopt, dit zich genegd betoonden aan de kolonisten hout te leveren.

De tijding, te Paramaribo uit het moederland ontvangen, dat eene maatschappij tot kolonisatie zoude worden opgerigt, had eene groote sensatie in de kolonie verwekt; velen zagen daaruit eenen nieuwen bloei voor Suriname te gemoet, anderen gevoelden dat het *status quo* van twee eeuwen begon te schudden. Men beijverde zich de bovenlanden beter te leeren kennen, en men had daar in de laatste tijden heerlijke savannes of uitgestrekte graswlakten ontdekt, waarvan de grond uit vruchtbare klei bestond, en waar, duizende gezinnen landverhuizers zich even goed als in de paririën van Texas konden nederslaan, en hun onderhoud vinden. Het klimaat was er [illegible] en [illegible] zuiverder, dan in de benedenlanden. Deze savannes liggen aan de boven Cassewiene, eene schoone en breede rivier, met goed drinkwater, welke in de Coppename uitloopt, en met eene kronkeling boven Post-Groningen de Saramacca op zulken korten afstand nadert, dat de verbinding dezer rivieren gemakkelijk daar te stellen zoude zijn; als men er maar de noodige handen toe konde vinden. Om deze wenschelijke verbinding daar te stellen, zouden minstens een vijftigtal vrijgezellen naar Post-Groningen uit het moederland overgezonden moeten worden, onder de leiding van eenen bekwamen ingenieur. De Cassowiene bevat veel en smakelijke visch; menigvuldige kreeken loopen daarin uit; men houdt den waterspiegel van de Cassowiene voor hooger dan dien van de Saramacca, zoo dat een verbindingskanaal aan genoegzame schuring onderhevig zoude zijn om de noodige diepte te houden. (*Amst. Ct.*)

's Gravenhage, 28 febr. Te Dordrecht zal in het begin of de helft der volgende maand in de manége een carousel gehouden worden, voorstellende den bloedigen strijd, die nu ruim 800 jaren geleden op en bij het toenmalige marktveld, aan het Oosteinde der Oude Breestraat, aldaar, heeft plaats gehad, waarin *Dirk IV*, graaf van Holland, de krijgsbenden van den bisschop van Luik en zijne medestanders overwon en deze stad deed ontruimen. De juiste dag der opvoering is nog niet bekend. Men verzekert dat de costumes allerprachtigst zullen wezen en in het algemeen niets zal gespaard worden om aan dit feest luister bij te zetten.

's Gravenhage, 22 febr. Op 1o. januari dezes jaars bestond de sedert het vorige jaar met 982 zielen vermeerderde bevolking dezer residentie uit 69492 inwoners, waaronder zijn begrepen, 6119 bewoners van het naburig Scheveningen. Deze bevolking was verdeeld in de navolgende godsdienstige gezindheden, als: 41916 hervormden, (waaronder moeten worden geteld 2388 Waalschen, 181 afgescheidenen en 5 Engelschen;) 20562 roomsch-katholijken; 3275 israëliten, (te weten: 3046 Nederduitsche en 229 Portugesche;) 3074 lutherschen, (te weten: 3058 evangelische en 16 hersteldén;) 273 remonstranten; 178 episcopalen; 135 jansenisten; 25 doopsgezinden; 2 Moravische broeders, en 52 tot geene gezindheid behoorende.

— Bij Publicatie van den 3den december ll. was door Zijne Excellentie den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië bekend gemaakt, dat hij,

in aanmerking nemende, dat bij artikel 2 der eerstgemelde Publicatie, met voorbehoud der aldaar omschrevene bevoegdheid, is bepaald geworden, dat de daarbij afgekondigde wettelijke verordeningen in geheel Nederlandsch Indië zullen worden ingevoerd op den 1sten maart 1800 acht en veertig, en overzulks van verbindende kracht zijn met middernacht tusschen den laatsten februari en den eersten maart van dat jaar, terwijl bij artikel 3 dier Publicatie is verstaan, dat op hetzelfde tijdstip mede zullen worden ingevoerd en van kracht zijn de reglementen op de burgerlijke regtsvorderingen op de strafvordering voor de raden van justitie en het hoog-geregtshof en op de administratie der politie, de burgerlijke regtspleging en de strafvordering voor de inlanders en daarmede gelijkgestelde personen, mitsgaders alle andere wettelijke en reglementaire bepalingen, voorschriften en instructiën krachtens het koninklijk besluit van den 16den mei 1846, no. 1, voor dat tijdstip door hem uit te vaardigen, gelijk dan ook bij de aangehaalde Publicatie van den 30sten april en 8sten november jl. is verstaan, dat de daarbij afgekondigde reglementen in werking zullen komen op het oogenblik der invoering van de wettelijke verordeningen, in de eerstgenoemde Publicatie omschreven;

Wijders overwogen hebbende, dat het ontwerp van een reglement op de uitoefening der politie, de burgerlijke regtspleging en de strafvordering onder de inlanders en de met dezen gelijk gestelde personen op Java en Madura, en verschillende andere, met de invoering der op den 30sten april jl. afgekondigde wetgeving in verband staande ontwerpen van wettelijke verordeningen, thans nog het onderwerp uitmaken der beraadslaging van de betrokkene autoriteiten; dat de vaststelling en afkondiging der verordeningen eerst na eenig tijdsverloop zal kunnen plaats hebben, en dat het bij het onveranderd blijven van het bij de publicatie van den 30sten april jl. voor de invoering der nieuwe wetgeving bepaalde tijdstip, zoude kunnen gebeuren, dat de overblijvende tijdsruimte tusschen de afkondiging der voorbedoelde alsnog vast te stellen wettelijke verordeningen, en het in werking treden van dezelve ontoereikend werd bevonden;

Tevens gelet hebbende op de omstandigheid, dat de verschuiving van het tijdstip van de invoering der nieuwe wetgeving wenschelijk te achten is met opzigt der benoeming van regterlijke ambtenaren, ter vervulling der bedieningen welke bij het reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie zijn ingesteld;

Uit welk een en ander voortvloeit, dat er voldoende grond bestaat om, overeenkomstig de daartoe bij koninklijk besluit van 10 februari 1847, no. 60, op hem verstrekte magtiging, het tijdstip van de invoering der nieuwe wetgeving tot den eersten mei van het volgend jaar te verschuiven;

Heeft goedgevonden en verstaan, te bepalen hetgeen volgt:

Art. 1. De algemeene bepalingen van wetgeving;

Het reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie;

Het burgerlijke wetboek;

Het wetboek van koophandel, en

De bepalingen betrekkelijk de misdrijven, begaan ter gelegenheid van faillissement en bij kennelijk onvermogen, mitsgaders bij surseance van betaling,

afgekondigd bij publicatie van den 30sten april 1847 (*Staatsblad* no. 23), zullen in geheel Nederlandsch Indië worden ingevoerd op den eersten mei 1800 acht en veertig, en overzulks van verbindende kracht zijn met middernacht tusschen den laatsten april en den eersten mei van dat jaar, behoudens de bevoegdheid aan hem gouverneur-generaal door den koning verleend, om enkele gedeelten en bepalingen dier wettelijke verordeningen, welker dadelijke of onveranderde invoering in eenig gedeelte van Nederlandsch Indië onderhevig mogt worden bevonden aan overwegende bezwaren, bij nader, vóór het tijdstip dier invoering te nemen besluiten, voorloopig geheel of ten deele buiten werking te laten of te wijzigen.

Art. 2. Op hetzelfde tijdstip zullen mede worden ingevoerd en van kracht zijn de bovengemelde bij de publicatiën van den 14den september en 8sten november jl. afgekondigde reglementen, mitsgaders het alsnog vast te stellen reglement op de uitoefening der politie, de burgerlijke regtspleging en de strafvordering onder de inlanders en de met dezen gelijkgestelde personen op Java en Madura, gelijk mede alle andere wettelijke en reglementaire bepalingen, voorschriften en instructiën, krachtens bovenstaand koninklijk besluit, vóór dat tijdstip door hem uit te vaardigen.

En opdat niemand hiervan onwetende voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts geplaatst worden in de *Javasche Courant* en in het *Staatsblad* van Nederlandsch Indië.

Gelast en beveelt, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons."

Arnhem, 25 febr. De *Drentsche Courant* meldt dat in het Akademisch ziekenhuis te Groningen dezer dagen eene dij is afgezet na aanwending van chloroforme. De lijder was bij het ontwaken geheel verbaasd zijn been te missen. De eerste dagen na de operatie ging alles wel. Den 4den en 5den dag openbaarde zich phlebitis en den 6den stierf hij. Bij de lijkopening vond men in de aderen eene etterachtige stof; ook het regterhart bevatte een eigenaardig ziekteproduct.

Jongste nieuwstijdingen.

ARNHEM, 25 februarij.

Het ministerie GUIZOT is afgetreden. De heer MOLÉ is belast een nieuw kabinet zamen te stellen. Het nieuwe ministerie is, zegt men, aldus zamengesteld: MOLÉ, president van den raad der ministers en minister van Buitenlandsche Zaken; DUFAURE, minister van Binnenlandsche Zaken; VIVIEN, minister van Justitie en Eeredienst; PASSY, minister van Finantiën; generaal OUDINOT, hertog van REGGIO, minister van Oorlog; BILLAULT, minister van Marine en Koloniën; LANYER, of de graaf DARU, minister van Openbare Werken; GOUIN, minister van Koophandel en Landbouw; DE TOCQUEVILLE, minister van Openbaar Onderwijs.

Men zegt dat de Kamer bij het einde der zitting zal ontbonden worden.

— In de *Javasche Courant* van 25 september 1847, no. 77, is melding gemaakt, dat de heer *Reijnvaan*, van het handelshuis *Reijnvaan en Comp.*, en de heer *Vaucher*, een Zwitsersch juwelier, die zich in eene boot van Canton naar Macao ingescheept hadden, op eene gewelddadige wijze waren aangevallen, met het noodlottig gevolg, dat het vaartuig geplunderd werd, de heer *Reijnvaan* slechts overdekt met wonden ontkwam en de heer *Vaucher* het leven verloor. De Chinesche autoriteiten werden gezegd ijverig werkzaam te zijn om de schuldigen op te sporen.

Een bij de regering van den keizerlijken commissaris te Canton, *Key-ing*, ontvangen brief, houdt de mededeeling in, dat de handels-aangelegenheden voor alle natiën in China op eenen en denzelfden voet geregeld zijn, en dat de keizer van China de Hollanders, die nu reeds meer dan twee eeuwen in het Chinesche rijk ten handel komen, beschouwt even als de handelaren van andere natiën, zonder eenig onderscheid te maken, waarom dan ook de hoop gevoed wordt, dat het rijk van China met dat van Holland bij voortduring in vriendschap blijve, opdat de handel aldaar en [illegible] en de handelaren groote voordeelen [illegible]

genieten. Omtrent den aan de heeren *Reijnvaan* en *Vaucher* gepleegden roof en moord wordt voorts kennis gegeven, dat, ten gevolge van de uitgevaardigde bevelen, twaalf personen zijn gevangen genomen, van welke twee terstond in het openbaar zijn onthoofd, zoo als bereids aan den keizer berigt was; dat bij eene nadere uitspraak nog vier schuldigen veroordeeld zijn om door het zwaard te worden omgebragt, en de zes overigen zouden worden verbannen. Van de geroofde goederen waren acht en twintig horologiën en eenige lijnwaden aan den Nederlandschen consul te Canton in China overgeleverd, als op de schuldigen achterhaald.

Advertentiën.

Heden overleed in den ouderdom van 53 jaren de Hoogwelgeboren Freule *JEANNETTE REINIRA MARIA* Baronnesse *VAN DER HEIJDEN TOT BAAK*.
Huize BAAK,
den 20sten Februarij
1848.

Heden overleed na een langdurig lijden, in den ouderdom van ruim zeventig jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder Vrouwe *AGATHA CATHARINA BERG*, Weduwe van den Edel Groot Achtbaren Heer Mr. *JOHANNES BREUR*, *in leven Lid der Staten van Holland, van den Stedelijken Raad der Stad Dordrecht en President der Kamer van Koophandel en Fabrieken derzelve Stad, enz., enz., enz.*
DORDRECHT, den 22sten Februarij 1848.
F. E. W. VAN INGEN.
A. A. C. VAN INGEN,
BREUR.
P. G. J. HOOG VAN TER AAR
E. HOOG VAN TER AAR,
BREUR.

NAAMLOOZE MAATSCHAPPIJ
TOT
VERBETERING VAN HET ZWOLSCHE DIEP.
LEVERANTIËN.

Van af heden tot en met den 8sten Maart e. k. kunnen aan den Ingenieur-Directeur der Maatschappij tot verbetering van het Zwolsche Diep, den Heer *B. P. G. VAN DIGGELEN*, te *Zwolle*, vrachtvrij worden ingezonden de inschrijvingen op de leverantie van:

1°. 60,000 stuks BERKEN TAKKEBOSSEN (de 104 gerekend voor 100) vrij voor den wal aan de werken langs het Zwolsche Diep of in de haven te *Kraggenburg*. — De bossen moeten zijn welgevuld, stevig gebonden en een omtrek hebben aan den band van 0.50 El, bij eene lengte van minstens 1.40 El, alwaar dezelve aan de biezen eenen handgreep dikte moeten hebben.

2°. 2000 kubiek Ellen nieuwe grove HARDE PUIN.

De Materialen zullen moeten worden geleverd onder de goedkeuring der Directie en zijn van de beste in hunne soort, de Takkebossen levend hout, gehakt in den winter van 1847 op 1848.

De aanbiedingen kunnen voor ieder der leverantie's afzonderlijk geschieden, en zijn van den kant der inzenders verbindende dadelijk na de ontvangst bij het Bestuur, waarvan het oordeel den belanghebbenden nader zal bekend gemaakt worden, onder bepaling van den juisten tijd, waarop de aanvoer zal moeten geschieden.

Zwolle, den 16den Februarij 1848.

Ten overstaan van den Notaris *GODEFROY*, zal op Dingsdag den 29sten Februarij 1848, ten huize van *FLORUSSEN*, aan de Steenstraat te *Arnhem*, publiek bij inzet worden geveild:

1°. Met beraad: Een HUIS en ERVE, staande en gelegen te *Arnhem*, op den hoek van de Klarestraat en de Beek, bevattende WINKELVOORHUIS, 4 KAMERS, BROODBAKKERIJ, OPENPLAATS, WELWATERPOMP, KELDER, ZOLDER en verdere Gemakken.

2°. Zonder beraad: Een PAKHUIS en ERF, verdeeld in KOLEN-PAKHUIS en KOESTAL, benevens het gemeenschappelijk regt tot de OPENPLAATS, WELWATERPUT en de Poort uitkomende in de Nieuwstad.

3°. Een PAKHUIS, benevens eene WONING, vrijen uitgang hebbende in de Gietersgang naar de Beek, met het regt van gemeenen eigendom tot de voornoemde OPENPLAATS, WELWATERPUT en de Poort in de Nieuwstad.

4°. De perceelen 2 en 3 in Massa.

5°. Op den dag van toeslag, in eene veiling: Twee VROUWEN ZITPLAATSEN, in de Groote of St. Eusebius Kerk te *Arnhem*, breeder bij billetten, en nader onderrigt bij gemeenden Notaris gedurende 8 dagen vóór den inzet en vervolgens.

6°. Een HUIS en ERVE, bijzonder ter nering, in de opname der beste standen, in de Bakkerstraat, Wijk A, No. 88, te *Arnhem*, bevattende *acht* KAMERS, waaronder *drie* behangen, *twee* KEUKENS, KELDER, ZOLDER, WELWATERPOMP en REGENPUT.

7°. Een HEERENHUIS en ERVE, met OPENPLAATS, staande en gelegen op het Koningsplein, te *Arnhem*, bewoond door den Heer *BERGÉ*; bevattende *acht* meestal behangen KAMERS, KEUKEN, KELDER, *twee* ZOLDERS, WELWATERPOMP en verdere GEMAKKEN.

Op nader aan te kondigen dag en plaats, zal, in de maand Mei eerstkomende, in het openbaar worden verkocht:

Het fraai en rentegevend LANDGOED *SCHERPENHOFF*, gelegen onder *Rheden*, nabij *Velp*, in de nabijheid van den Straatweg, bestaande in een kapitaal HEERENHUIS, afzonderlijke WONINGEN voor KOETSIER en TUINMAN, ruim KOETSHUIS met STALLING voor *zes* PAARDEN, eigen VISSCHERIJ in de daaraangrenzende en gedeeltelijk doorsnijdende LAAK, MOESTUINEN, BOOMGAARDEN, zwaar opgaand en ander HOUT, doorsneden met WANDELINGEN, BOUW- en UITERWAARDE WEILANDEN, alles aan den anderen gelegen en volgens Kadastrale opmeting groot ongeveer 90 Bunders. — Zullende evenééns te dier tijd worden verkocht de PAARDEN, RIJTUIGEN, mitsgaders den INBOEDEL, op dat Landgoed aanwezig.

Nadere inlichtingen zijn op *vrachtvrije brieven* of in persoon te bekomen, ten Kantore van den te *Velp* standplaats hebbenden Notaris *VAN ROSENTHAL*.

VERKOOPING
BIJ
GEREGTELIJKE UITWINNING
VAN
ONROEREND GOED.

Ten verzoeke van den Hoog Edel Gestrengen Heer Staatsraad *LOUIS WOLF VAN MESRITZ*, in zijne qualiteit van Administrateur van 's Konings particuliere Domeinen, gevestigd en wonende te *'s Gravenhage*, mede als getreden in de Regten der Algemeene *Nederlandsche Maatschappij ter Begunstiging van de Volksvlijt*, te *Brussel* gevestigd geweest; ten deze woonplaats gekozen hebbende ten Kantore van *CHRISTIAAN FREDERIK TROOST*, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, aldaar wonende in de Kerkstraat, Wijk F, no. 120, aan welke, ook de vervolging van na te melden verkoop is opgedragen; — en ten laste van *HENDRIK NUIJEN VLIEK*, ook zich noemende *HENDRIK NUIJEN*, schipper, wonende in de Gemeente *Putten*, zal op Donderdag den 30sten Maart 1848 des voormiddags ten 10 ure, ter zitting van de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, in het Paleis van Justitie aldaar, aan den meestbiedende of hoogstafmijnende worden verkocht:

Een HUIS en ERF, met TUINGROND en BOUWLAND, gelegen in de Gemeente *Putten*, bij het Kadaster dier Gemeente bekend onder Sectie A, No. 347, BOUWLAND groot 1 Bunder 15 Roeden en 80 Ellen, No. 349 TUIN groot 13 Roeden en 60 Ellen, en No. 350, HUIS en ERF groot 10 Roeden en 30 Ellen.

C. F. TROOST,
Procureur.

Tegen een matigen prijs: Extra schoone EIKEN-HEESTERS; LANGE en KORTE STEKKEN benevens KREEFTEN; voorts PLANTSOEN van *Canadasche* PEPPELEN, staande onder den huize *Medler*, Gemeente *Vorden*

Te bevragen bij *H. WAENINK*, Werkbaas op voornoemd Landgoed. — *Brieven franco.*

† † † Aan Ouders en Voogden, die hunne Zonen of Pupillen tusschentijds op het STEDELIJK GYMNASIUM wenschen toegelaten te hebben, wordt berigt, dat de COMMISSIE, ten overstaan van welke het daartoe gevorderde EXAMEN moet plaats hebben, zal vaceren op Dingsdag den 29sten Februarij eerstkomende, ten twee ure, in het Locaal van het Gymnasium voornoemd.

† † † Op eene der Buitens, nabij *Arnhem*, *WORDT GEVRAAGD* een HUISKNECHT, van de Protestantsche Godsdienst en middelbaren leeftijd, tevens goed met paarden kunnende omgaan. — Adres onder Letter P, bij den Boekhandelaar *J. Az. DOIJER*, te *Arnhem*.

† † † Een HEER, van middelbaren leeftijd, VRAAGT, om terstond te aanvaarden, binnen of in de nabijheid van *Arnhem*, APPARTEMENTEN, bestaande in eene GEMEUBILEERDE VOORKAMER en SLAAPVERTREKJE liefst met kost en huiselijk verkeer.

Adres, met *gefrankeerde brieven*, onder Letters H. M., bij de Boekhandelaren *G. W. VAN DER WIEL*, te *Arnhem*, en *L. F. J. HASSELS*, op de Blaauwburgwal, te *Amsterdam*.

LANDVERHUIZING.

De Heer *B. NIBBELINK*, woonachtig te *Arnhem*, Provincie *Gelderland*, is HOOFD AGENT van het EXPEDITIE-KANTOOR voor LANDVERHUIZERS van de Ondergeteekenden te *Rotterdam*; zijnde voornoemde Heer voorzien met alle bewijzen, conditiën en prijzen: zoowel der vrachten voor den Overtogt en verdere Reizen naar alle Plaatsen in het Binnenland en tot het verkoopen van Land in *Noord-Amerika*.

THEOD. A. HOOGEN & Co.

Het Kantoor bij *JET. NIBBELINK*, aan de Rijn-Barrière.

Kantoor van Plaatsvervangers voor de Nationale Militie voor de Provincie Gelderland van F. H. SEWEKE te Arnhem.

Volgens reglement geeft de Ondergeteekende aan de keuze der belanghebbenden, of zij die vóór of na de loting van een PLAATSVERVANGER of NOMMERVERWISSELAAR wenschten voorzien te zijn, zich vroegtijdig dienen aan te melden, om aan hun verlangen met de meeste mogelijke zorg te kunnen voldoen, zullende door eene accurate bediening, het vertrouwen van zijne geëerde begunstigers hopende waardig te maken.

F. H. SEWEKE,
Gepatenteerd Commissionair.

NB. Het Kantoor wordt gehouden bij den Heer *KAMPSCHREUR* in het *Hof van Anholt* op de Groote Markt te *Arnhem*.

Ongefrankeerde brieven worden niet aangenomen.

† † † *Een zeker Geneesmiddel voor kortademigheid, verouderde hoest en borstaandoeningen zijn de HOLLOWAY'S* PILLEN. — In de laatste tijd zijn er buitengewoon proeven genomen op verschillende lijders, die gedurende langen tijd aan de hevigste aamborstigheid leden, als ook anderen aan slechte spijsvertering, zuur, zwakte der maag lijdende, hetgeen dikwijls in watersucht en andere gevaarlijke ziekten eindigde. Een twaalftal werd onder de meest als ongeneesbaar beschouwden gekozen, en deze aan een geregelde kuur der *HOLLOWAY'S* PILLEN onderworpen, waardoor de meeste in zeventig dagen anderen in korteren tijd, genazen.

Zijn op *franco-aanvrage*, à contant te bekomen, bij den Heer *F. ROMEIJN, Fz.*, Depôthouder te *Arnhem*; den Heer *J. H. COENEN*, te *Nijmegen* of aan het Hoofddepôt bij den Heer *F. E. VAN SANTEN KOLFF*, te *Rotterdam*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *HOLLOWAY'S* Etablissement.

STOOMBOOT-VAART
OP DE
MAAS.
Tusschen VENLO en ROTTERDAM.
ONDERNEMING *P. J. BERGER.*

De IJzeren Stoomboot »*DE MAAS*" zal de dienst hervatten op Donderdag den 24sten Februarij 1848 met de reis van *Venlo* naar *Rotterdam*, en vervolgens continuëren:

Van *Rotterdam* naar *Venlo*,
elken Dingsdag en Vrijdag.
Van *Venlo* naar *Rotterdam*,
elken Maandag en Donderdag.

LET WEL. Het Vertrek heeft plaats: Van VENLO, *'s morgens ten 2 ure.*
» ROTTERDAM, *te middernacht van Maandag op Dingsdag, en van Donderdag op Vrijdag*, zijnde een uur na aankomst der laatste Spoortrein van *Amsterdam*, zoo dat men des avonds met de laatste Spoortrein van *Amsterdam* vertrekkende, den volgenden dag des namiddags ten 5 ure te *Venlo* arriveert.

De Passagiers kunnen 's avonds voor het vertrek aan boord komen, en aldaar *kosteloos* hun nachtverblijf houden; de Kajuiten worden behoorlijk verwarmd, en in de groote Kajuit bevinden zich goede Slaapkussens.

HERVATTING der STOOMBOOT-DIENST van *Rotterdam*, *Vreeswijk* en *Culenborg*, op den 23sten Februarij van *Rotterdam* om twee uren, en verder op denzelfden voet als vroeger heeft plaats gehad met die wijziging echter, dat bij lagen waterstand er geen Wagen van *Vreeswijk* naar *Culenborg* zal gegeven worden, doch wel voor de Correspondentie op de Spoorweg naar *Arnhem* en *Amsterdam*.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 25 Febr. 1 El 7 Palm 0 Duim; gew. 6 D. gev. 0 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.